



## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri (Colemêrg) Belediyesi, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 45 ve 46'ncı maddeleri gerekçe gösterilerek 2016 yılından bu yana aralıklı ancak fiilen kesintisiz biçimde kayyım eliyle yönetilmektedir. Bu süreçte halkın demokratik iradesi askıya alınmış; belediyenin mali, idari ve teknik kararları, seçilmiş organların denetimi dışında, merkezi idare tarafından atanan yöneticilerce yürütülmüştür. Son olarak, 31 Mart 2023 Mahalli İdareler Seçimleri'nde Hakkâri Belediyesi Eş Başkanları olarak seçilen Mehmet Sıddık Akış ve Viyan Tekçe, seçilmiş olmalarına rağmen görevden uzaklaştırılmış; 3 Haziran 2024 tarihinde Eş Başkan Mehmet Sıddık Akış'ın Van'da gözaltına alınmasının ardından Hakkâri Belediyesi'ne yeniden kayyım atanmıştır.

Bu yönetim pratiğinin en somut ve sorunlu örneklerinden biri, 2022 yılında temeli atılan mezbaha projesidir. Kayyım yönetimi tarafından "bölge hayvancılığına ve halk sağlığına katkı sağlayacağı" iddiasıyla Haziran 2022'de 11 milyon 971 bin TL bedelle ihale edilen "Büyük Ölçekli Modern Mezbaha Yapım İş'i", aradan geçen üç yılı aşkın süreye rağmen tamamlanamamış ve hizmete açılmamıştır. Projenin planlandığı şekilde sonuçlandırılmaması, yatırım sürecinde ciddi idari ve teknik sorunlar bulunduğunu ortaya koymuştur.

Daha da vahim olan husus, hiç açılışı yapılmamış bir tesisin, önceki dönem kayyımı tarafından başlatılan uygulamanın devamı niteliğinde olacak şekilde, yeni kayyım döneminde 2025 yılında "kapsamlı onarım ve iyileştirme" adı altında yeniden ihaleye çıkarılmasıdır. 21 Nisan 2025 tarihinde gerçekleştirilen ve 87 kalem işi kapsadığı belirtilen bu ihale, kamu kaynaklarının kullanımında açık usulsüzlüklerin süreklilik kazandığını ve denetim mekanizmalarının işletilmediğini göstermektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve Sayıştay mevzuatı uyarınca kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli kullanılması zorunlu iken, tamamlanmamış bir yatırımın yeniden ihale konusu yapılması kamu zararının oluştuğunu ve sorumluluk zincirinin bilinçli biçimde görünmez kılındığını ortaya koymaktadır.

Bu örnek, kayyım uygulamalarının yalnızca demokratik temsil hakkını gasp etmekle sınırlı olmadığını; aynı zamanda yerel yönetimlerde şeffaflık, hesap verebilirlik ve kamusal denetimi ortadan kaldıran yapısal bir yönetim krizine dönüştüğünü açık biçimde göstermektedir. Hakkâri

Belediyesi'nin hâlen kayyım eliyle yönetiliyor olması, bu hukuka aykırı ve denetimsiz uygulamaların kurumsallaşmasına yol açmaktadır.

Bu nedenlerle; 2016–2025 yılları arasında Hakkâri ili ve ilçelerine atanan kayyımlar döneminde gerçekleştirilen ihale, yatırım ve harcama süreçlerinde ortaya çıkan usulsüzlüklerin tespit edilmesi, oluşan kamu zararlarının ve sorumluların belirlenmesi, seçilmiş eş başkanların görevden alınmasıyla ortaya çıkan irade gaspının sonuçlarının incelenmesi ve nihayetinde kayyım uygulamalarına son verilerek yerel yönetimlerde demokratik ve hukuki işleyişin yeniden tesis edilmesine yönelik gerekli yasal ve idari düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Meclis denetiminin işletilmesi zorunlu hale gelmiştir.

#### **Bu bağlamda;**

1. Hakkâri Belediyesi'ne 2016–2025 yılları arasında kaç kez kayyım atanmıştır? Bu süre zarfında görev yapan kayyımların isimleri ve görev süreleri nelerdir?
2. Hakkâri Belediyesi ile bağlı birimleri ve iştiraklerinde, kayyım yönetimleri döneminde 2016–2025 yılları arasında gerçekleştirilen ihale, yatırım ve harcama işlemlerinin toplam mali büyüklüğü ne kadardır?
3. Haziran 2022 tarihinde 11 milyon 971 bin TL bedelle ihale edilen “Büyük Ölçekli Modern Mezbaha Yapım İşİ”nin aradan geçen üç yılı aşkın süreye rağmen tamamlanamamasının idari, teknik ve mali gerekçeleri nelerdir?
4. Hizmete hiç açılmamış bir mezbaha tesisinin, 21 Nisan 2025 tarihinde, 87 kalem işi kapsayan “kapsamlı onarım ve iyileştirme” adı altında yeniden ihaleye çıkarılmasına ilişkin teknik raporlar, keşif özetleri ve ihtiyaç tespitleri nelerdir?
5. Mezbaha projesinde, ilk ihale sürecinden itibaren sözleşme şartlarının ihlal edilip edilmediğine, işin süresinde ve mevzuata uygun tamamlanmamasına ilişkin olarak yüklenici firmaya karşı cezai şart, fesih, teminat iradı veya kamu zararına yönelik herhangi bir işlem tesis edilmiş midir?
6. Söz konusu mezbaha projesi kapsamında bugüne kadar toplam ne kadar kamu kaynağı harcanmıştır? Bu tutarın yıllara göre dağılımı ve artış gerekçeleri nelerdir?
7. Hakkâri Belediyesi'nde önceki dönem kayyım tarafından başlatılan mezbaha projesine ilişkin uygulamaların, yeni kayyım döneminde aynı yöntemlerle devam ettirilmesinin hukuki ve idari gerekçesi nedir?
8. Kayyım yönetimleri döneminde Hakkâri Belediyesi'nde hizmete açılmadan yeniden ihaleye çıkarılan, yarım bırakılan ya da maliyeti olağan dışı biçimde artan başka projeler bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bunlar hangileridir?
9. Hakkâri Belediyesi'nin kayyım dönemlerine ilişkin olarak Sayıştay denetimi yapılmış mıdır? Yapıldıysa, 2016–2025 yılları arasında tespit edilen bulgular ve kamu zararı tespitleri nelerdir?

10. 3 Haziran 2024 tarihinde Hakkâri Belediyesi Eş Başkanı Mehmet Sıddık Akış'ın gözüaltına alınmasının ardından, 31 Mart 2023 Mahalli İdareler Seçimleri'nde seçilen Eş Başkanlar Mehmet Sıddık Akış ve Viyan Tekçe'nin görevden uzaklaştırılarak belediyeye kayyım atanmasına ilişkin olarak, Bakanlığınız tarafından hangi idari ve hukuki değerlendirmeler yapılmıştır?
11. Seçilmiş belediye eş başkanlarının görevden alınması ve yerlerine kayyım atanması uygulamasının, Anayasa'nın 127'nci maddesi, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve demokratik temsil ilkesiyle uyumlu olduğu yönündeki Bakanlığınızın gerekçesi nedir?
12. Kayyım uygulamalarının, Hakkâri Belediyesi ve ilçelerinde demokratik temsil, kamu kaynaklarının kullanımı ve kurumsal kapasite üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bir etki analizi veya değerlendirme raporu bulunmakta mıdır?
13. 2016–2025 yılları arasında Hakkâri ili ve ilçelerine atanan kayyımlar döneminde tespit edilen usulsüzlükler hakkında idari soruşturma, suç duyurusu veya disiplin işlemi başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sonuçları nelerdir?
14. Kayyım uygulamalarının sona erdirilerek, Hakkâri Belediyesi'nde seçilmiş yerel yönetim iradesinin yeniden tesis edilmesine yönelik Bakanlığınızın herhangi bir takvimi veya çalışması bulunmakta mıdır?